

BANKOWOŚĆ

– ĆWICZENIA:

- 1. EWIDENCJA OPERACJI GOTÓWKOWYCH
I ROZLICZEŃ BEZGOTÓWKOWYCH***
- 2. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA BANKÓW***

EWIDENCJA OPERACJI GOTÓWKOWYCH I ROZLICZEŃ BEZGOTÓWKOWYCH

Grupa A

- I. Oceń, które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe (P), a które nieprawdziwe (N)
- a) egzemplarz A polecenia przelewu ostatecznie zostaje w banku wierzyciela
  - b) banki komercyjne posiadają rachunki bieżące o nazwie „konto bieżące nostro”
  - c) do dokumentacji podstawowej banku zalicza się m. in. asygnaty kasowe
  - d) konto, które w podmiotach niefinansowych nazywane jest „kasa”, w bankach nosi nazwę „gotówka”
  - e) operacje czynne banków to np. udzielenie kredytu bankowi B
  - f) jedną z form wpłaty pieniędzy do banku są wpłaty do skarbca nocnego
- II. Uzupełnij zdanie:
W obrocie wekslem trasowanym występują 3 podmioty. Wystawca weksla, tzw. ....(1) zleca dłużnikowi, czyli ....(2) zapłacenie kwoty wekslowej na rzecz wierzyciela zwanego .....(3).
- III. Wyróżnia się kilka form rozliczeń bezgotówkowych. Jedną z nich jest ..... Wystawiane jest przez dłużnika i służy do wydania bankowi polecenia przelania z rachunku bieżącego dłużnika na rachunek bieżący wierzyciela określonej kwoty.
- IV. Wyjaśnij pojęcia:
- a) akredytywa
  - b) czek rozrachunkowy
- V. Dokumenty księgowe dotyczące obrotu gotówkowego banku:
- a) zawsze powodują zmiany w stanach kont
  - b) to m. in. czek rozrachunkowy i wyciąg bankowy
  - c) nie zawsze wywołują zmiany księgowe (np. protokół z otwarcia skarbca nocnego)
  - d) nie powodują żadnych zmian na kontach
- VI. Obrót gotówkowy banku polega na przyjmowaniu wpłat i dokonywaniu wypłat. Wpłaty pieniędzy mogą odbywać się wyłącznie w formie wpłat gotówki do kasy banku.
- a) prawda
  - b) fałsz

Grupa B

- I. Oceń, które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe (P), a które nieprawdziwe (N)
- a) operacją bierną banku jest np. przyjęcie depozytu od banku B
  - b) do dokumentacji uzupełniającej banku zalicza się m. in. wyciągi bankowe
  - c) egzemplarz C polecenia przelewu ostatecznie zostaje w dokumentacji wierzyciela
  - d) jedną z form wpłaty pieniędzy do banku jest wpłata do kasy banku
  - e) egzemplarz D polecenia przelewu bank wierzyciela przesyła wierzycielowi informując go o wykonaniu dyspozycji
  - f) podmioty niefinansowe posiadają rachunki bankowe w wybranych bankach komercyjnych
- II. Uzupełnij zdanie:
Wpłaty gotówki do kasy banku mogą być dokonywane na 3 sposoby. Jedną z form jest wpłata do .....(1), dzięki której firma może dokonać wpłaty nawet nocą. Kolejny sposób wykorzystuje specjalny pojazd – mówimy więc o wpłacie za pośrednictwem .....(2). Dla klientów indywidualnych najprostszą z form jest natomiast wpłata .....(3).

III. Wyróżnia się kilka form rozliczeń bezgotówkowych. Jedną z nich jest ..... Jest to dokument wystawiany przez dłużnika i wręczany wierzycielowi, który realizuje czek w banku, uzyskując zwiększenie swoich środków pieniężnych na rachunku bieżącym.

IV. Wyjaśnij pojęcia:

- a) weksel trasowany
- b) polecenie przelewu

V. Obrót gotówkowy banku polega na:

- a) przyjmowaniu wpłat i dokonywaniu wypłat
- b) przyjmowaniu wpłat wyłącznie do kasy banku
- c) przyjmowaniu i ewidencji poleceń przelewu
- d) prowadzeniu ewidencji kasowej

VI. Operacje gotówkowe banku dokumentowane są różnymi dowodami księgowymi (asygnaty, protokoły, itd.). Wszystkie te dokumenty powodują zmiany w stanach kont.

- a) prawda
- b) fałsz

Grupa A

Zadanie praktyczne nr 1

Ewidencja na rachunkach własnych banków

Saldo początkowe „konta bieżącego nostro” (w NBP) banku A wynosi 35 000 zł. Dokonaj ewidencji poniższych operacji:

1) pobranie gotówki z rachunku bieżącego nostro w NBP	8 000 zł
2) przekazanie środków na rachunek rezerwy obowiązkowej	2 000 zł
3) wpływ należności od innego banku z tytułu rozrachunków międzybankowych	14 000 zł
4) przyjęcie lokaty terminowej od banku B	10 000 zł
5) naliczenie odsetek dotyczących lokaty od banku B	60 zł

Zadanie praktyczne nr 2

Ewidencja na rachunkach bankowych podmiotów niefinansowych

Saldo początkowe na rachunku bieżącym firmy Omega w banku A wynosi 26 000 zł. Zaksięguj poniższe operacje. Zamknij konto „rachunki bieżące” i zinterpretuj jego saldo końcowe.

1) przyjęcie gotówki na rachunek firmy Omega (wpłata własna na podstawie bankowego dowodu wpłaty)	8 000 zł
2) otrzymanie od firmy Omega wniosku o otwarcie akredytywy na rzecz dostawcy Plus	5 000 zł
3) otrzymanie od innego banku polecenia przelewu (odcinki B i C) na rzecz firmy Omega	12 000 zł
4) otrzymanie od firmy Omega polecenia przelewu (odcinki A, B, C i D) na rzecz wierzyciela Z posiadającego rachunek w innym oddziale banku A	15 000 zł

Zadanie praktyczne nr 1

Ewidencja operacji gotówkowych banku

Saldo początkowe konta „gotówka” w banku A wynosi 50 000 zł. Zaksięguj poniższe operacje:

1) realizacja czeku gotówkowego z rachunku bieżącego podmiotu niefinansowego	5 000 zł
2) udzielenie kredytu gotówkowego	8 300 zł
3) przyjęcie gotówki na rzecz klienta posiadającego rachunek w innym banku	1 000 zł
4) klient dokonał wpłaty czynszu na rachunek prowadzony w innym oddziale banku A	800 zł

Zadanie praktyczne nr 2

Ewidencja na rachunkach własnych banków

Saldo początkowe „konta bieżącego nostro” (w NBP) banku A wynosi 46 000 zł, a konta „gotówka” 16 000 zł. Dokonaj ewidencji poniższych operacji. Zamknij „konto bieżące nostro” i zinterpretuj jego saldo końcowe.

1) odprowadzenie gotówki na rachunek w NBP	10 000 zł
2) opłata za usługi świadczone przez KIR	80 zł
3) spłata zobowiązania z tytułu rozrachunków międzybankowych	5 000 zł
4) zaciągnięcie kredytu w banku B	16 000 zł
5) naliczenie odsetek od zaciągniętego kredytu	140 zł

DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA BANKÓW

ZADANIE 1

Klient wpłacił 1 400 zł na lokatę terminową trzymiesięczną. Stopa procentowa wynosi 21%. Proszę obliczyć kwotę, którą otrzyma klient po upływie terminu lokaty zakładając kapitalizację:

1. po upływie terminu
2. miesięczną.

ZADANIE 2

Proszę obliczyć odsetki od sald na ROR za kolejne dwa miesiące przy zaksięgowaniu następujących operacji:

1. wpłaty każdego 12-go dnia miesiąca po 960 zł
2. wypłaty 10.03; 10.04; 25.04 po 500 zł

Saldo początkowe dnia 01.03 br. wynosi 750 zł, a stopa procentowa 4 %.

ZADANIE 3

Proszę obliczyć odsetki od trzymiesięcznej lokaty terminowej przy założeniu następujących danych: $K = 4\,000$ zł; $p = 21\%$; oprocentowania *a vista* 9 %.

1. odsetki bez kapitalizacji
2. odsetki przy kapitalizacji co miesiąc
3. odsetki – gdy deponent z przykładu 2. odbiera depozyt 25 dni po upływie terminu.

ZADANIE 4

Poniższa tabela przedstawia warunki lokowania oszczędności w czterech bankach. Proszę przeanalizować dane z tabeli i na ich podstawie podjąć decyzję co do wyboru banku dla założenia najkorzystniejszej lokaty w wysokości 1000 zł na okres 3 miesięcy.

Bank	Minimalna kwota lokaty	Oprocentowanie lokaty		
		1-miesięcznej	3-miesięcznej	6-miesięcznej
lokalny	500 zł	6,35 %	8,25 %	9,80 %
prywatny	600 zł	6,35 %	8,30 %	10,00 %
międzynarodowy	10000 zł	6,50 %	8,60 %	9,90 %
krajowy	300 zł	6,25 %	8,35 %	9,75 %

ZADANIE 5

Na podstawie danych zawartych w tabeli z zadania 4 proszę obliczyć:

- A. kwotę jaką otrzyma klient po upływie terminu lokaty lokując 5000 zł w banku lokalnym na 1 miesiąc
- B. kwotę jaką otrzyma deponent po upływie terminu lokaty lokując 25000 zł na pół roku w banku oferującym najwyższe oprocentowanie
- C. kwotę jaką otrzyma klient po upływie terminu lokaty lokując w banku międzynarodowym dwukrotność minimalnej kwoty lokaty na 1 miesiąc.

ZADANIE 6 Funkcjonowanie kont osobistych (ROR)

Osoba fizyczna posiada na rachunku bieżącym w banku PKO BP kwotę 8 300 zł. W miesiącach wrzesień – listopad br. osoba ta dokonała poniższych dyspozycji bankowych, które należy zaksięgować:

1. wpłata gotówkowa na ROR	530 zł
2. bezgotówkowa zapłata za usługi RTV (przelew do innego oddziału PKO BP)	160 zł
3. realizacja czeku gotówkowego	400 zł
4. wpływ na ROR wynagrodzenia z tytułu rozrachunków międzybankowych	1 230 zł
5. zapłata za czynsz – zlecenie stałe (na rachunek w innym banku)	370 zł
6. wypłata gotówki na bieżące potrzeby	600 zł
7. wpływ wynagrodzenia z tytułu umowy o dzieło (przelew z innego oddziału PKO BP)	2 500 zł
8. zablokowanie środków z ROR za zabezpieczenie spłaty kredytu	3 000 zł

ZADANIE 7 Odsetki

Proszę obliczyć saldo konta ROR z zadania 6 i podać wysokość odsetek zakładając, że stopa procentowa wynosi 5 %. Proszę dokonać również ewidencji kwoty odsetek.

ZADANIE 8 Lokaty terminowe

Klient dokonał wpłaty gotówki na lokatę terminową półroczną. Kwota lokaty wynosi 12 000 zł, kapitalizacja jest kwartalna, stopa procentowa wynosi 16 %. Proszę dokonać niezbędnych obliczeń i zaksięgować poniższe operacje:

1. wpłata gotówkowa na depozyt terminowy	.....
2. naliczenie odsetek od depozytu za pierwszy kwartał	.....
3. doliczenie odsetek do kwoty lokaty	.....
4. naliczenie odsetek od depozytu za drugi kwartał	.....
5. doliczenie odsetek z operacji 4. do kwoty depozytu	.....
6. likwidacja lokaty po upływie okresu wymagalności – wypłata gotówkowa lokaty wraz z odsetkami	.....

ZADANIE 9

Proszę dokonać charakterystyki oferty banków w zakresie prowadzenia rachunków dla:

- osób prowadzących działalność gospodarczą (osób prawnych)
- osób fizycznych.

ZADANIE 10

Banki jako podmioty wykonujące operacje finansowe prowadzą działalność depozytową. Proszę wyjaśnić na czym polega działalność depozytowa banku.

Opracowała: Beata Kamińska